

Világosság

A Romániai Magyar Népi Szövetség napilapja

KOLOZSVAR, 1951. augusztus 8. szerda. A R A 4 L E J VIII. ÉVFOLYAM, 186. SZÁM.

A sajtólevelezők országos kongresszusa keményebb harcra ösztönöz

Augusztus 17-én országunk dolgozó népe a Párt Központi Vezetősége sajtóorgánáinak, a „Scanteia“-nak 20. évfordulóját ünnepli. A Párt Központi Vezetősége úgy határozott, hogy ebből a nagyszerű alkalomból augusztus 18. és 19-én országos kongresszust szervez a RNK munkás- és parasztlevelezőivel.

Ez az esemény újból hangsúlyozza azt a mérhetetlen fontosságot, amelyet a Párt tulajdonít a „közvélemény helyi parancsnokai“ tevékenységének. Lenin és Sztálin bölcs tanácsait követve s a dícsőséges Bolsevik Párt tapasztalatait felhasználva, Pártunk következetesen harcol azért, hogy a sajtót ezer és ezer szál fűzze a dolgozó tömegek legszélesebb rétegeihez, hogy minden munkaterületen ott legyenek a sajtó bátor katonái, akik szabad hazájuk iránti szeretettel vezérelve, írásaikkal, leveleikkel is keményen küzdenek a szocialista építésért. Hazánk sajtójának egyik jellemző sajátossága ez, egyben a sajtószabadság egyik legkézzelfoghatóbb kifejezése is. Nem is képzeltető el valóban harcoss sajtó, széleskörű levelezői hálózat nélkül.

A „Scanteia“ évfordulóján tartandó levelezői kongresszusnak, valamint az ezt megelőző tartományi levelezői konferenciáknak az a célja, hogy tovább lendítse országunkban a levelezők mozgalmát. Ezért a kongresszus és a „Scanteia“ megjelenésének évfordulója kiváló alkalmul szolgál országunk minden lapja számára, hogy felmérje a levelezői hálózat kiépítésére tett erőfeszítések eredményeit, ugyanakkor pedig minden egyes sajtólevelezőnek arra ad ösztönzést, hogy szívesen adjon mindarról, amivel levelein keresztül elősegítette a szocializmus építését.

A sajtólevelezők tevékenysége az utóbbi évek során kézzelfogható eredményekkel járt. Pártunk Központi Vezetősége lapjának, a „Scanteia“-nak egyedeül az elmúlt év folyamán 54.756 levélben számoltak be a dolgozók munkaközösségeik történéseiről, a jó munkamódszerekről, hozzájárulásukat adva a munka jobb megszervezéséhez s az ellenséges cselszövések leleplezéséhez.

A „Scanteia“ példája nyomán hazánk többi sajtóorgánuma, a vidéki lapok s így lapunk is a maga kisebb elterjedési körzetében és szerényebb kere-

tei között, erőfeszítéseket tett, hogy minél szélesebbkörű levelezői hálózatos építsen ki. Az elmúlt év folyamán a „Világosság“ több mint 2100 levelet kapott a különféle munkaterületeken tevékenykedő dolgozóktól. E levelek nemesak lapunk munkáját javították meg, hanem általában a szocialista építést segítették elő. Az országos levelezői kongresszus arra ösztönzi a szerkesztőséget, hogy fokozott erővel küzdjön új levelezők beszerzéséért és több támogatást nyújtson levelezőinek, munkájukat minőségi javítása céljából.

A nagy eseménynek azonban a levelezőkre is ösztönzőleg kell hatnia. Hogyan lehetnek méltók a levelezők arra a nagy bizalomra, amelyet a Párt helyez beléjük? Azzal, hogy a jövőben rendszeresen tudósítják a lapot a környezetükben, munkahelyükön történő eseményekről. Azzal, hogy a szocializmust építő ember derűjével és bizakodásával irnak minden sikerükről, de nem hunynak szemt egyetlen hiba, fonákság, helytelen módszer, vagy magatartás fölött sem, hanem ezeket is bátran megírják, mert így segítik elő leghatékonyabban az ország felvirágztatását. A levelezők legfőbb feladatai közé tartozik az is, hogy keményen lecsapjanak az osztályellenességre, leveleikkel segítsenek lerántani a leplet a jobb élet ellenségeiről, mert ezáltal kézzelfogható módon erősítik országunkat s vele együtt a héke nagy táborát.

A néptanácsok, tömegszervezetek, valamint vállalatok és intézmények vezetői pedig kötelesek figyelembe venni a levelezők megjegyzéseit, észrevételeit. A Párt Központi Vezetőségének Politikai Irodája úgy határozott, hogy az állami és más szervek és szervezetek 10 napon belül válaszoljanak az újságnak a levelezők megjelent bírálatára. Világos, hogy ennek elmulasztása, vagy éppen séggyel a bíráló levelező hármilyen módon való üldözése népe ellenes, barbár cselekedet.

Újságírók és levelezők, közös erővel javítsuk napról-napra munkánkat. Ha új győzelmekkel köszöntjük ezen a téren a „Scanteia“ évfordulóját és a levelezők országos kongresszusát, eredményeinket pedig nemesak, hogy megtartjuk, hanem általánosan fokozzuk, ezzel lépésről-lépésre közelebb kerülünk a szocializmus megvalósításához.

Munkás- és parasztlevelezők tartományi értekezlete

BUKAREST. — Augusztus 5-én egész sor tartományban, így Székely-, Hunyad-, Konstanca-, Nagybánya-, Teleorman-, Szeben-, Buzau-, Arges-, Suceava-, Arad-, Botosani-, Valcea-, Gorj-, Radnagyi-, Bukarest-tartományban a munkás- és parasztlevelezők értekezletet tartottak. A főbb tartományok, valamint a főváros sajtólevelezői augusztus 12-én tartják az értekezletet.

Az értekezleten kiemelték a tartomány legjobb levelezőit és rámutattak azokra az eredményekre, amelyekre a sajtólevelezők a haladó munkamódszerek bevezere-

tése és a termelési program teljesítésének terén, az osztályellenesség leleplezésében, továbbá a párti és állami szervek munkájában mutatókó fogvatékoságok kiküszöbölésében elérték.

A tartományi értekezleten résztvevő levelezők lelkes hangulatban vitatták meg azokat az eszközöket, amelyek segítségével munkájukat megjavíthatják, hogy ezen a réven is lendülettel köszöntsék országunk munkás- és parasztlevelezőinek augusztus 18-19-én megtartandó első országos kongresszusát.

AUGUSZTUS 23 TISZTELETÉRE

Októberre termelnek a RATA kolozsvári kirendeltsége javító műhelyének munkásai

A RATA kolozsvári kirendeltségének dolgozói a szocialista munkaversenyek lendületében elért újabb termelési győzelmekért köszöntik Augusztus 23-át, felszabadulásunk hetedik évfordulóját. Nagyszerű alkalom ez arra, hogy kifejezésre juttassák forró szeretetüket, hálájukat Pártunk iránt. Munkafelajánlásukban megfogadták, hogy Augusztus 23. köszöntésére az egész havi tervelőirányzatot augusztus 13-ig teljesítik. Vállalásukat még július hónapban teljesítették, amikor a tervelőirányzatot 200 százalékkal túlszárnyalták a nagyobb javításoknál és augusztus 1-től már szeptemberre

dolgoznak. Hasonlóképp a közepes javításoknál az előirányzatot júliusban 300 százalékkal túlhaladták és megkezdték az októberi előirányzat teljesítését. Ugyancsak elvégezték 121 százalékkal a főjavításokat is.

A kárpitós-, festő- és bádógososztály közötti versenyt a bádosos osztály dolgozói nyerték meg, akik a július havi tervét 150 százalékkal túlhaladták. Példájukat követve a festő- és bádósosztályok is a tervet 150 százalékkal túlhaladták. A kolozsvári kirendeltség 108 százalékkal teljesítette a havi tervet.

A RATA gépkocsizói a szocialista munkaversenyekben jelentős eredményeket értek el azáltal, hogy behatóan tanulmányozták és alkalmazzák az előrehaladott szovjet munkamódszereket. A technológiai folyamat megjavítása érdekében gépeiket szocialista gondozásba vették. Nana Nazarova módszerét követve. Alkalmazzák a Lidia Korabejnikova és Kuznyecov módszerét. Elenjárnak a versenyben Crisan Nicolae, Mocanu Vasile, Hodis Gavrija, Iru Alexandru „százekerkilométeres“ gépkocsivezetők és mások.

Ujjászervezték munkaversenyeiket a „Feleacul“ cukorkagyár dolgozói

A kolozsvári „Feleacul“ cukorkagyár dolgozói felszabadulásunk hetedik évfordulójának méltó megünneplésére készülnek. E nagyfotosszerű ünnepi tiszteletére a termelés sikeres teljesítése érdekében egyéni és csoport munkavállalásokat tettek. A vállalatok során 14 egyéni, 4 páros és két csoportmunkavállalás hangzott el. Az ünnepi dolgozói vállalták, hogy öt százalékkal termelnek terven felül és jelentősen megjavítják a minőséget. Vállalkoztak arra is, hogy a cukorkához szükséges masszát mindig a kellő minőségű keménységre főzik s az ehhez szükséges hőfokot mindig pontosan betartják. Igéretet tettek az áru pontos lemérésének betartására is. Vállalták a nyersanyag megtakarítását és a hulladék feldolgozását. Vállalták tovább-

ba, hogy ezenfelül még fokozottabb mértékben foglalkoznak a személtető agitáción keresztüli ideológiai és politikai színvonaluk emelésével. Pintea Mária javasolta, hogy augusztus 21-én ünnepi műszakot rendezzenek.

Az egyéni és csoport munkavállalások során elsőként Pintea Mária munkásnő versenyre hívta Tusoni Bélát 5 százalékos mennyiségű termelés emelésre.

Kovács Iona csoportja Dobos Berna csoportját hívta ki versenyre, a cukorka pontos lemérésének betartására és a holtidő kiküszöbölésére.

A cukorkafőzésnél Tóth Irén mesternő vállalta az osztály munkáját úgy szervezi meg, hogy a félkészre főzött cukorka további irányításában ne adódjék nehézség a többi osztályok munkájában.

Rövidesen befejezik a cséplést Marosgombáson

MAROSGOMBÁS. — (Levelezőinktől.) A termésbegyűjtés előkészületei során a gombási dolgozó földművesek nagy gondot fordítottak a szérű megszerzésére. A tűbiztonság érdekében a szérűt a Maros partján lévő réten jelölték ki s homokot is hordtak oda elegendő mennyiségben. Az aratás befejezése után azonnal megkezdtek a gabonahordást. Elsőnek Takács Mihályné szegényparaszt asszony cséplte. A szérűt a munka szervezeten folyik. A kultúrát hon vezetősége mindennap friss újságot visz a szérűre, ahol a dolgozó földműve-

sek szabadidejükben olvasgadják azokat. A déli pihenőben, vagy a gépköszöztetés közben azonban nincs szervezett kollektív olvasás, mert az IMSZ helyi szervezete vállalja, de nem gondoskodott feloivasoról.

A szervezett munka eredményeként a cséplést rövidesen befejezzük. Naponta 120 mázsa búzát is cséplünk. A csépléssel egyidőben minden dolgozó földműves igyekszik a tarlóhántást is elvégezni, mert ezáltal a jövő évi jó termés feltételeit teremti meg.

Szőke István

Örömmel teljesítette hazafias kötelességét

Márton Miklós kereszti középparaszt mindenben követi a párttagok példáját. Viaszérésben végzte el az aratást, utána a tarlóhántással is igyekezett. Learatott gabonáját idejében szérűre hordta és ki-cséplte. Cséplés után azonnal teljesítette hazafias kötelességét: be-szállította kvótáját a felvinci állami termésbegyűjtő központhoz.

Péter András

Az amerikai küldöttség indokolatlan követelése miatt nem haladnak előre a kajszungi fegyverszüneti tárgyalások

KAJSZUNG. — (Agerpres.) A Kajszungban lévő kínai lap tudósítók táviratukban hangsúlyozzák, hogy az amerikaiak indokolatlan követelése komoly veszélyt jelentenek a kajszungi tárgyalások sikerére.

A lap tudósítók rámutatnak arra, hogy az amerikaiak az új követeléseket, hogy a demarkációs vonal valahol a 38. délkör és a Jalu folyó között vonják meg, aminek következtében ez a vonal mélyen behatolna a koreai néphadsereg és a kínai önkéntesek állásába, a France Presse hírügynökség egyik július 31-i híre hozta napvilágra. Az amerikaiak azzal igyekeznek alátámasztani követelésüket, hogy légi és tengeri fölényüket bizonyos területi juttatásokkal tükröztetni kell s hangoztatják, hogy a két szemben álló hadsereg védelmi állásai a jelenlegi hadműveleti vonalról északra húzódnának.

A kínai lap tudósítók távirata hangsúlyozza, hogy ez az indokolás elfogadhatatlan a következőknél fogva:

1. Az ugynevezett amerikai légi és tengeri fölényről áll, hogy találomra bombázzák a polgári lakosságot, ami ellenében áll a nemzetközi törvényekkel. Így nem tekinthető reális erőnek. Az amerikai csapatok a tengeri és légi erőkkel való együttműködés eredményeként tudják csak ideiglenesen megtartani jelenlegi állásaikat. Így tehát független légi és tengeri fölényről nem lehet beszélni.

2. A fegyverszünet az első lépés a koreai kérdés békés rendezése felé. Következésképpen a hangsúly a békés rendezés megbeszélésén és nem a jövőbeli hadműveletek kibontakoztatásán legyen. Az a követelés, hogy a 38. délkörtől északra húzódják a demarkációs vonal, azt mutatja, hogy az amerikai küldöttség háborút akar és nem békét.

3. A fegyverszünet tartama alatt a biztonság akkor szavatol-

ható hatásosan, ha mindkét fél elfogadja és tiszteletben tartja a 38. délkör mentén húzódó demarkációs vonalat. Ezért helyes és méltányos a koreai néphadsereg és a kínai önkéntesek ilyen irányú javaslata.

A kínai lap tudósítók jelentése a továbbiakban rámutat arra, hogy a 38. délkör mentén húzódó demarkációs vonal nemcsak helyes és méltányos, hanem megfelel a hűtői helyzetnek:

A néphadsereg egységei ez év folyamán kétszer lépték át déli irányban a 38. délkört; az ellenség ugyancsak kétféleképpen haladt át a 38. délkörön.

Az utóbbi hónapok folyamán az amerikai erők 5 hónapot voltak a 38. délkörtől délre és mindössze 2 hónappal ezelőtt lépték át északi irányban a 38. délkört.

A jelenlegi hadműveleti vonal nem állandó és nem tükrözheti a valóságos helyzetet.

A népi erők 145 kilométer hosszúságban, az ellenség pedig 165 kilométer hosszúságban birtokolja a 38. délkört. Tekintettel arra, hogy a 38. délkörtől északra és ettől délre a két szembenálló hadsereg majdnem teljesen azonos területet tart ellenőrzése alatt, helyenvaló és méltányos, hogy a demarkációs vonal a 38. délkör mentén húzódjék.

Ha a demarkációs vonal a 38. délkör mentén húzódik, ez a koreai kérdés békés rendezését is szolgálja.

A fegyverszünet az első lépés a békés rendezés felé és ezért a figyelmet a béke felé kell irányítani. Katonai természetű kérdéseknek nincsen itt helyük.

Tekintettel arra, hogy a 38. délkör csupán demarkációs vonal, Korea nem szakad két részre. A katonai kérdést az összes idegen csapatok kivonása után maguknak a koreaiaknak kell rendezniük.

Mivel az amerikai csapatok a nemzetközi törvények semmi-

bevevésével és Kína figyelmeztelése ellenére álltunk a 38. délkört s a Jalu folyó felé való előnyomulásokkal közvetlenül veszélyeztettek Kína biztonságát, a kínai nép ekkor küldte el önkéntesait, hogy szembenálljanak a támadással. Éppen ezért a béke helyreállítása végett szükséges, hogy a harcok a 38. délkör mentén szűnjenek meg.

A fegyverszüneti tárgyalásokat Malik, a Szovjetunió államnépvezetője és azt javasolta, hogy a két szembenálló fél vonuljon vissza a 38. délkörtől. A tárgyalások ideje alatt az amerikaiak fokozták a légi és tengeri bombázást és növelték szárazföldi támadásaikat, azt akarván ezzel, hogy nyomást gyakoroljanak a népi erőkre. Katonai műveleteik igazolására az amerikaiak azt a hírt terjesztették, hogy a két fél megegyezett abban, hogy a hadműveletek a tárgyalások ideje alatt is folyjanak. Felhatalmazott helyről közlik, hogy a tárgyalások folyamán a két fél között ilyen megállapodás nem jött létre.

Amint július 26-án megegyeztek a napirendi pontokban, az amerikai küldöttség előterjesztette a fenti követeléseit, de azt már nem merte megtenni, hogy a lap tudósítók és a világ népei előtt felfedje. Az amerikai küldöttség attól tart, hogy ezek a követelések a világ közvéleményének gyűlöletét váltják ki. Az amerikaiak nem változtatták meg magatartásukat és nem fogadták el a néphadsereg és a kínai önkéntesek küldöttségeinek helyenvaló javaslatait. Ez az oka annak, hogy a tárgyalások folyamán semmiféle előrehaladás nem történt. A tények azt bizonyítják, hogy az amerikaiak híjával vannak az őszinteségnek. A tárgyalások sikere, vagy kudarcra most már teljesen egészében azoktól a gyakorlati lépésektől függ, amelyek az amerikai küldöttség és az amerikai csapatok tesznek.

Hírek a Szovjetunióból

NAGY TELJESÍTMÉNYŰ UNIVERZÁL P Rést TALÁL FEL EGY SZOVJET LAKATOS

A kajsingi építészeti kerámika gyárban nagy teljesítményű univerzál rést állítottak üzembe. A rést Maxim Sepeljov, a gyár egyik lakatosának, a technikusok és mérnökök tudományos egyesülete tagjának terve alapján készítették. A Sepeljov-féle prés egyszerűségével és olcsóságával fogva tiszter kevesebb villanyenergiát fogyaszt, mint a külföldről behozott hasonló gépek. Sepeljov-nak nem ez az első találománya.

A NÉPI DEMOKRATIKUS ORSZAGOS FILMJEI KAZAHSZTÁN MOZIMÓRÁN

Kazahsztán fővárosának Alma-Atán egyik mozijában nagy sikerrel vetítik a Német Demokratikus Köztársaságban készült „Egy család története” című filmet. A kazah dolgozók nagy érdeklődést mutatnak a népi demokratikus országok és a Kínai Népköztársaság filmművészei iránt. Különösen nagy sikere volt „Az acélkatona” és „A kínai nép győzelme” című kínai filmeknek, „A két brigád” című lengyel filmnek, valamint „A tűz” és a „Janácska” című két magyar filmnek.

SZOCIALISTA VERSENY AZ AZERBAJDZSÁNI ÉS ÜZBEGISZTÁNI GYAPOT-TERMELEK KÖZÖTT

A gyapottermelés az Azerbajdzsán Szovjet Szocialista Köztársaság egyik fő mezőgazdasági ága. Több, mint 500 nagykolhoz foglalkozik ennek az értékes növénynek a művelésével. A gyapottermelő kolhozok milliók jövedelme ma már megszokottá vált. Az elmúlt évszázadban az azerbajdzsáni gyapottermelők csupán prémium címért túlháldták az államnak beszolgáltatandó mennyiséget, 800 millió rubelt kaptak. A nagyszerű eredmények

nagy mértékben annak köszönhető, hogy állandó verseny folyik Azerbajdzsán és Üzbégisztán gyapottermelői között. A két köztársaság gyapottermelői rendszeres tapasztalatcserét szerveznek és kölcsönösen segítik egymás munkáját. Így a legutóbb is az Üzbég Szovjet Szocialista Köztársaság 21 tagú küldöttsége érkezett Azerbajdzsánba. A küldöttség tagjai számára az azerbajdzsáni gyapottermelési minisztérium falalkozókat szervezett az azerbajdzsáni kolhozista élmunkások és az üzbég küldöttek között.

A SZOCIALISTA MUNKA HÖSE CIMMEL KITÜNETETT KOLHOZISTA ÉLMUNKÁS

Taszent környékén több kolhozista élmunkást, a múlt évben elért kiváló eredményéért, a Szocialista Munka Hőse címmel tüntettek ki. Közöttük van a „Vorosilov”-kolhoz egyik csoportvezetője, Anarbek Begumulov. Begumulov sikerrel alkalmazza munkájában az előrehaladott módszereket.

ÚJ HANGLEMEZEKET KÉSZÍT A RIGAI HANGLEMEZGYÁR

A rigai hanglemezgyár az idén hozta ki Csajkovszkij több zeneművét. Csajkovszkij művei mellett Glinka-, Musszorgszkij és Glaznov-lemezeket készített a gyár.

A gyár megkezdte a gyermekek részére való hanglemez előállítását is.

SZTÁHANOVISTA BEKEMŰSZAKOK AZ URALI GYÁRÁKBAN

Pjotr Bolotov, a híres szovjet acélöntő felhívására az északuráli üzemekben, hányákban és munkatelepeken nagy sikerrel folynak a sztáhanovista bekeműszakok. A sztáhanovista bekeműszakok élén Bolotov szülővárosának, Nyizsnij-Taglának a dolgozói haladnak. A Nyizsnij-taglái gyárak tízezer rubel értékben termelnek terven felül a békealap javára.

Békegalamb és dögkeselyű

Írta: ICJA EHRENBURG

A BÉKE HIVEI nyíltan a béke híveinek nevezik magukat. A háboru hívei szívességgel használnak cifratsengésű neveket. Érthető, hogy ilyen válogatások. Vanak kutatóintézetek, ahol rákelélenes küzdelemmel foglalkoznak, de nincsenek rákbetegséget terjesztő tudományos intézetek. Vanak tüzoltóegységek, de nincsenek gyújtogatási egységek. Az emberek milliói dédelgető szerelmekkel veszik körül a kis, fehérharlampos békejelvényt, de egy ember sem akad, aki dögkeselyűt ábrázoló jelvényt tűzne ki magára. A háboru hívei azt mondják, hogy ellenzik a háborút, de a háboru elkerülhetetlen.

Az USA élnöke és néhány államférfi a fegyverkezés hájsza fokozását gyakran indokolja az a szakadékkal, mely a kereszténység és a materializmus között tántog. A vallási fanatizmus időszaka azonban már rég a múlté. És a vallásháborúk régen sem tartoztak az államok létének közteljes előfeltételéi közé. Ha Truman ur a „keresztény civilizáció” kérdésekről beszél, észbe juttathatjuk, hogy azok között, akikkel legelkeesebben megtapcsolják, ott vannak Törökország államférfiái és hogy a török zászlóaljak Korca elpusztításában való részvétele nyilván azt volt hivatott megmutatni, hogyan kell megvédeni a Názáreti tanítását a pusztító materializmusól.

Néhány AMERIKAI SZENÁTOR állította szerint a háboru azért elkerülhetetlen, mert a Szovjetunió társadalmi rendszere különbözik az USA, s a vele szövetséges államok társadalmi rendszerétől. A burzsoáz országok egy évszázadon át jól megfértek a feudális országokkal. A közben lefolyt háborúkat nem a feudális rabszolgán élő jobbágyok folszaba-

dításáért, vagy a jobbágyi rend visszaállításáért, hanem kizárólag az arisztokraták, bankárok, nagyiparosok és nagykereskedők ragadozó törekvései érdekében indították.

Minden amerikai és Amerikát majmoló újságban olvashatjuk, hogy a politikai rendszerek különbözőségének összeütközéséhez kell vezetniük. Ehhez helyenvaló idézni Nagy-Britanniát volt külügyminiszterének, Eden urnak a szavait. 1943 február 21-én, a Vörös Hadsereg tiszteletére rendezett gyűlésen mondotha, hogy „történtek és történni fognak mindefféle próbálkozások, hogy gyantut ébresszenek, ellenségeskedést szítsanak a szövetségesek közt. Mindenféle ócska lomok előhozatala, Ebben a bábjátékban jelentős helyet foglal el a bolsevizmus mumusa. Szerencsére nem nehéz fellelni ezt a rikkotrá mázolt madárijesztőt... Az elmúlt év májusában itt Londonban, angol-szovjet szövetségi szerződést írunk alá. Nemcsak arra köteleztük magunkat, hogy ebben a háboruban együttessen harcolunk a tengelyhatalmak megsemmisítéséért, hanem szélesebbkörű elveken alapuló megegyezést is elérünk, mely békés időkben való együttműködésünket is lehetővé teszi.”

A kommunizmusól való féltelmél és a két rendszer együttműködésének tagadását tehát nem szovjet újságró, hanem Nagy-Britannia egyik konzervatív minisztere tetta nevetéségesé.

Néhány filozófus, író és próféta azt bizonygatja, hogy a „nyugati kultúra” nem férhet meg a „keletiével”, ezért elkerülhetetlen a háboru. Még soha nem hallottunk arról, hogy a hinduk látzongásainak előjósákor Anglia civilizációját védelmezték. India civilizációjától,

a kereszténységet a brahmanizmusól, a westminsteri apátságot a Tadz-Mahal mauzóleumtól. Kiplinget Rabindranath Tagorétól és Bertrand Russellt Gandhitól. Beszélhet-e valaki komolyan az orosz kultúrának az európai népek kultúrájával való szembenállásáról?

A különböző jelenségek, filozófiai felfogások, esztétikai fordulatok és Európát megrázó társadalmi viharok közelről érintették az orosz kultúra művelőit, akik megérették azokat. A szovjet rendszer, a Szovjetunió népeinek kultúrája pedig nemcsak a Nyugat négy tőmegeinek körében, de a nyugati kultúra legkiválóbb képviselői között is meleg rokonszennvel találkozott. Hogy csak néhány nevet említsünk: Anatole France, Romain Rolland, Dreiser, Langevin, Machado, Joliot-Curie, Picasso — csak őrtük egy sorolatja a nyugati kultúra ellenségei közé annak igazi alkotói. Csak őrtük vagy kuruzslo mondhatja azt is, hogy Missleppsi írlum műveletlen rabszolgatartói, Georgia fajvédői, Csang Kaj-Sek bandái, vagy a török janicsárok fogják megvédeni az európai civilizációt.

VÁJON AKARHATNAK-E HÁBORUT az új társadalmi rendszer hívei, akik tudják, hogy a szocializmus diadala nemcsak a dolgozók politikai győzelmével, de a tőkéses gazdasági rendszer felépítéséhez szükséges anyagi alappal is összefügg? Nincs és nem lehet a szocializmusnak olyan híve, aki városok, üzemek, gépek megsemmisítését kívánná.

A háboru, melyről mohó és eszveszett emberek egy kis csoportja ábrándozik, katasztrófát jelentene Nyugat-Európa népi számára. Ezért fordulnak felháborodással a katonai szövetségek ellen már azok is, akiket senki nem gyanúsíthat a Szovjetunió iránti rokonszennvel. Az egyszerű amerikaiak tudják, hogy egy újabb világháboru már az öt honuként sem fogja megkímélni, hogy nem sok európai hajlandó Amerika uralmáért küzdeni. Az a háboru, melyről néhány megveszekeedett, pénzövérv amerikai ábrándozik, Európa és Amerika számára egyaránt pusztulást jelent.

Az amerikai és a vele egy követ fűző sajtó igyekszik elhitetni az olvasókkal, hogy a Szovjetunió akarja a háborút. De vajjon ki

tolásához, de az életszínvonal súlylyedéséhez, az erkölcsi élet meglazulásához és általános eldurvulásához vezet. Nem bizonyíthatja be valamely eszme magasabbrendűségét egy másikkal szemben. A háboru megsemmisíti mindazt, aminek megvédésére vágyakoznak. Mindenkelet a háborút előkészítő tökések javait: gyárakat, üzleteket, gazdaságát. A háboru megrendíti azt az életet, amit annyira szeretnek. Köztudomású, hogy a nagy megrázkódtatások gyorsítják a történelmi folyamatokat. A megrepedezett ház megállhatna, de egy bomba légnyomása ledönti. A kivénhet társadalom, mely még fennállhatna néhány évtizedig, az új világháboru viharában összeomlik.

A háboru, melyről mohó és eszveszett emberek egy kis csoportja ábrándozik, katasztrófát jelentene Nyugat-Európa népi számára. Ezért fordulnak felháborodással a katonai szövetségek ellen már azok is, akiket senki nem gyanúsíthat a Szovjetunió iránti rokonszennvel. Az egyszerű amerikaiak tudják, hogy egy újabb világháboru már az öt honuként sem fogja megkímélni, hogy nem sok európai hajlandó Amerika uralmáért küzdeni. Az a háboru, melyről néhány megveszekeedett, pénzövérv amerikai ábrándozik, Európa és Amerika számára egyaránt pusztulást jelent.

Az amerikai és a vele egy követ fűző sajtó igyekszik elhitetni az olvasókkal, hogy a Szovjetunió akarja a háborút. De vajjon ki

akarhat háborút abban az országban, ahol senki nem számíthat háborus nyereségre és mindenki átszenvedte az ellenséges invázió borzalmait? A szovjet állam vezetői pedig, akik szívesen elfogadtak minden gazdasági és kulturális együttműködésről szóló javaslatot, nem egyszerűen tették hitet amellett, hogy az országok meg erősödésének útját nem háboruban, hanem békés munkában látják, hogy a társadalmi rendszerek különbözőségének egyáltalán nem kell fegyveres konfliktushoz vezetniük, hogy minden népek joga van egy élnie, ahogy akar.

A különböző társadalmi rendszerben élő államok együttműködése a kereskedelem megőnlküléséhez, a tudományos felfedezések és művészeti eredmények kicseréléséhez, az egyszerű emberek jólétének emelkedéséhez vezet. A kapcsolat hiánya a gazdasági erők gyengülését és a civilizáció általános színvonalának előnytelen alakulását eredményezi.

A BÉKE MINDEN EMBERNEK és minden népnek egyaránt érdeke. A rágalmozók a békemozgalmat az államok egy csoportja, egy ideológia hívei mozgalmának igyekeznek feltüntetni. Az egyszerű emberek millióit azonban, akiket nyújtalanit a közeledő katasztrófa kísértete, nem lehet megtéveszteni. Az emberiség a Békéegyezmény megkötését kívánja, mert az óvóhelyeket és a szírtának zugjától fel akarja csoróni az élet ezerszínű, vidám dalának csengésével, hogy az értelem, a barátság és a munka fényével világíthassa be a földet.

Azért csatlakozik minden lelkiismeretes, becéletes és gondolkodni tudó ember a Béke Világtanácsna követeléséhez, hogy az emberek úgy élhessenek, ahogy élnek kell.

(A Béke Világtanácsa folyóiratában megjelent cikkéből.)

Napfényre került a bonchidai kulák mesterkedése

A munka megkezdése óta éjjel-nappal dolgozik a cséplőgép a bonchidai szérükön. A dolgozó földművesek mindent elkövetnek a termésbegyűjtés minél előbbi befejezéséért. Valamennyien behordták a szérűre a buzát, árpat, a rozst és a zabot. Az aratás után a tarlóhántáshoz is hozzáfogtak. A széleskörű felvilágosító munka nyomán nagyon sok szegény- és középparaszt traktorbérlet társulásba tömörült s szerződést kötött a bonchidai gépállomással s traktorral szántatta fel a tarlót. Akik nem kötöttek traktorbérlet társulást, azok saját igájukkal igyekeznek elvégezni a tarlóhántást.

Mindenki szorgalmasan dolgozik Bonchidán, csak Lovász Márton kulák szabotál. Mint akinek rendben van a szénája, a füle botját sem mozdítja a néptanács által kiadott utasításokra. Amíg a falu dolgozó földművesei maphosszat a mezőn dolgoznak, Lovász Márton addig az árnyékban hűsöl. Nem végezte el a tarlóhántást, minden munkával késlekedett. A leartott gabonát nem akarta a szérűre behordani, külön akart csépelni. A néptanács és a falu dolgozó földművesei azonban megijesztették a kulák mesterkedését s így Lovász Mártonnak is a közös szérűre kellett hordania a gabonát. S itt tünt ki a kulák előbbi mesterkedése. Ekkor értették meg a falu dolgozóit, hogy Lovász Márton miért akart külön csépelni. A bonchidai dolgozóknak ugyanis feltűnt, hogy Lovász Mártonnak igen sok gabonája termett. A néptanács által nyilvántartott földjén még a rekord-termést is tulzárnyaló eredmény mutatkozott. A falu dolgozó földművesei a néptanáccsal együtt utánaértek a dolgnak, s kiderült, hogy Lovász Mártonnak 6 hektárral van több földje a valóságban, mint amennyit bejelentett a néptanácsnak. Az eltagadott 6 hektár föld után a kulák sem adott sem fizetett, sem kvótát nem szolgáltatott be. A 6 hektáron termett gabonával feketézett. A tettenért kulák népellenes cselekedetéért a népbíróság előtt felel.

Mi okozza a lapok és pénzküldemények késését egyes postahivataloknál

KOLOZSVÁR. — (Levelezőnkől.) Kint a szérükön a déli ebédidő alatt összegyűlnek a munkától kiizált, porlapte munkások. Leülnek a cséplőgép körül s míg jóétvágyal fogyasztják az otthonit, figyelik az olvasót. Fel-felcsillantó szemmel hallgatják a gyári munkások normatulszárnyalását, a szovjet nép hatalmas megvalósításait. Tanulnak, művelődnek. Így vesznek részt az újságolvasáson a fiatalok, a feleségek és más szérükön a földművesek. A közös felolvasásokat csak egy zavarja: 3-4 napos késéssel kapják a lapokat. Mi ennek az oka? A posta kézbesítői nem végzik elég lelkiismeretességgel

munkájukat. Példáját láthatjuk ennek a Szászfencséhez tartozó Tófalván. A közelmúltban látogatásunk alkalmával Lukács János postás déli 12 órakor az igazak álmát aludta, nyugalmát zavaró legyek ellen védekezésül a Scanteia egyik számát használta. A szakrény tetején a Scanteia 25. példányra várta, hogy kikébesítsék. Érdeklődésünkre megtudtuk, hogy a faluban 10-12 napos késéssel kapják meg a lapokat az előfizetők.

A lapok rendszertelen kézbesítése nem egyedül hiányossága a postának. Junius 22-én Muresan Dumitru dolgozó 1500 lejű adott fel a kolozsvári pos-

tán. A pénz a mai napig sem jutott el Temesvárra a rendeltetési helyére. Amikor az elvtárs megelégedte a „késést” és felkereste Pecu postafőnököt, azt a választ kapta: „Sok a dolgom, nem érek rá, jöjjön egy óra mulva”. Hasonlóan „fizet” ki Puscas, a reklamáció osztály főnöke is a panaszt. Azóta több mint egy hónap eltelt, azonban a pénz még mindig „utazik” Kolozsvár és Temesvár között. Szükségesnek tartjuk, hogy a posta vezetősége vizsgálja ki a késések okát és intézkedjen, hogy ilyesmi a jövőben ne forduljon elő.

M. D.

A zilahi kultúrelő néhány kérdéséről

Zilah város egykor mintapédány volt a jólismert vidéki kisvárosoknak. A földesuri érdek megveszkelhetet csinált belőle, így egyrészt kisebb-nagyobb földbirtokok, vármegyei urambátyák fészke lett. Másrészt, a kisebb-nagyobb polgárság élte a maga maradi, álmos és kiutalt életét, az üzlet, a napi gondok és a szőlődombok között. Erős gyökereket vert a lokálpatriotizmus.

Berekből álló kollektíva mielőbb kiválgatná ezeket a könyveket.

A meglévő zilahi könyvtárak egyrésze ugyancsak több figyelmet érdemel az eddigieknél. Zilahon nem ritkák az 1000-2000 példánnyal rendelkező könyvtárak, ezzel szemben az olyanok sem ritkák, amelyek 10-20 olvasós számiának. Ilyen például a Vöröskereszt 2000 kötetes könyvtára. A néptanács könyvtárosa viszont gyakarta mereven ragaszkodni ahhoz, hogy csak a saját alkalmazottai számára ad ki könyvet s így sok könyv — például szak-könyv — paragon hever. Általában a könyvtárak vezetőinek az eddiginél több gondot kell fordítani arra, hogy minél több mű kerüljön a dolgozók kezébe. Kérjenek e tekintetben tanácsot a kulturottthon könyvtárosától, alkítsanak kollektívát és szervezzék meg a könyvek népszerűsítését, mert a műveltség fokozása közvetlen tartozéka a szocializmus építésének.

Bár az egykori helyzetének sok csökevénye él még Zilahon, a város életében mégis alapvető változások észlelhetők. Ha a felszabadulás óta beállott változásra csak egyetlen szempontból, a kulturális élet szempontjából vetünk futó pillantást, arra a következtetésre jutunk, hogy Zilah előtt komoly fejlődési lehetőségek állnak. A rajonálás következtében egész sor épület szabadult fel és ürül ki továbbra is fokozatosan, ezek pedig iskolák, kulturintézmények céljaira alkalmasak. Zilahnak különben is minden adottsága megvan arra, hogy kulturális központtá váljék.

Említést tettünk a gyönyörű kulturottthonról. Az otthonnak vannak művészi csoportjai, van 20 tagú zenekara. Készülődések folynak a kulturversenyre. Mindezt a tevékenység azonban nem eléggé szervezett, nem eléggé tervezett. Ennek oka az, hogy a megalkotott kollektívák egyrésze elhanyagolja munkáját, maga az otthon igazgatója is inkább csak „tisztelőt”, mint tényleges igazgató. Hetek telnek el, míg benéz a kulturottthonba. Az otthon nagy száma tevékenységi körének mozgatlansága a könyvtárosa maradt s így érthető, hogy hol az egyik, hol a másik tevékenység ágban pangás áll be. Mind a kulturottthon igazgatója, mind a kollektívák tagjai tartásuk kötelességüknek a kulturottthon ügyével való behatóbb foglalkozást, mert a szép kulturottthonban csak így válhatik pezsgőbbé az élet.

Mindenekelőtt egész sor iskolájvan. A középfokú pénzügyi szakiskolából ebben az évben került ki a végzett növendékek első csoportja. A városban van 2 elméleti középiskola, 1 pedagógiai leányiskola, a felszabadulás után létesült egy szakmai iskola, melynek tantermeiben és műhelyeiben több mint 300 növendék tanul. A műkésnyegedben nyitott új elemi iskolával együtt 5 elemi iskola működik, az óvodákról, napközi otthonról, pionírházról nem is beszélve. Az idén tovább bővült Zilah iskolahálózata, amennyiben új középiskola nyit: a terménybegyűjtési középfokú szakiskola. Szó van egy filmművészeti intézet létesítéséről is.

Az iskolákon kívül több mint két tucat könyvtár van a városban. Ezek közül egyedül a kulturottthon könyvtárában található 7500 könyv. Maga a kulturottthon, gyönyörű, tágas, színpaddal és karzattal ellátott nagyteremmel, klubhelyiséggel és felszereléssel becsületre válnék akár melyik nagyvárosnak. Rövidesen múzeum is nyílik Zilahon. Emellett természetesen mind a kulturottthonnak, mind pedig a szak-szervezeteknek, szövetkezeteknek megvan a maguk művészi csoportjai.

Nem mondható el azonban, hogy a meglévő adottságokat és lehetőségeket alaposan felhasználják, a zilahi dolgozók politikai és kulturális színvonalának emelésére. Vegyük például a könyvek kérdését, hiszen az olvasás a műveltség fokozásának legközvetlenebb eszköze. Ezen a téren a legjobb tevékenységet a kulturottthon könyvtára fejt ki. A könyvtár állandóan nyitva áll, a könyvtáros lelkiismeretesen dolgozik, kollektívát alakított és egyedül a gyermekek és ifjak köréből több mint 450 állandó olvasója van. Örvendetes tény az, hogy a 7500 könyv hovatovább kevesebb bizonyul: a fiatalok igényli az ifjúsági könyveket, a szakmai iskolások pedig szakkönyvek után kutatnak.

Az otthon egyik mellékhelyiségében használható filmvetítőgép hever. A kulturottthonban vetítőfülkét építettek, a néptanács pedig rendelkezik megfelelő eszközökkel a gép üzembehelyezésére. Érthetően tehát, hogy egy ilyen kincs, amelynek segítségével kiválóan lehetne szemléltetni tudományos előadásokat, dokumentációs vagy más filmeket lehetne vetíteni, miért hányódik kiaknázatlanul? Amennyiben nehézséget okoz az, hogy a városban van már rendez filmszínház, a néptanács gondoskodhatott volna arról, hogy a gépet máshol használhassák. Egy filmvetítőgép semmiképpen nem tartárba való tárgy.

A zilahi múzeum felállítását napi demokratikus államunk fontosnak találta, olyannyira, hogy már régebben kineveztek e célra három alkalmazottat. Számtalavó anyag is van hozzá, több iskolánál és a vidéken. Ez az anyag állandóan bővülhetne. Az egyetlen akadálya az, hogy a néptanács illetékes osztálya mindezekig nem bocsátott rendelkezésre megfelelő helyiséget. Ennek oka nem annyira várományos tárgy hiánya, mint inkább bizonyos fokú meg nem értés, a múzeum kérdésének lebecsülése. E káros nemtörődömséget mielőbb fel kell számolni a megfelelő helyiséget kell biztosítani, hogy a múzeum ne legyen a levegőben továbbra is.

Zilah város sajátos helyzete általában a kulturottthonban a zilahi néptanácsról, valamint az őszes helyi szervezeteiktől megkövetelt, hogy erőfeszítéseket tegyenek, irányítsák és ellenőrizzék az otthoni kulturottélet, hogy a város dolgozói egyre erőteljesebben vehessenek ki részüket Pártunk vezetésével a szocializmus építésének nagyszerű műveiből.

A könyvek megbecsülése azonban nem általános Zilahon. A rajonálás után például, az akkori megyei ideiglenes bizottság példásan pár ezer könyv maradt, amelyek javarészt illetéktelenek hordták szét. Késztelen, hogy a könyvek egyrésze sejtles, használhatatlan volt, az irántuk tanusított gondatlanság mégis kétszeres kárt okozott. Egyrészt egy sereg romboló hatású könyv került újabb forgalomba, másrészt dokumentációs anyagokat tartalmazó, szakemberek számára értékes művek kallódtak el.

Jelenleg a kulturottthon egyik mellékhelyiségében pihen halomra rakva egy csomó könyv. Nem pár darab, hanem pár mázsa. Többnyire ezek sem jök egyébről, mint műkultúrának, de akad közöttük jó néhány olyan is, amely egy dokumentációs könyvtár számára igen alkalmas. Helyes lenne, ha egy tanárokból és más szakemb-

Jelenleg a kulturottthon egyik mellékhelyiségében pihen halomra rakva egy csomó könyv. Nem pár darab, hanem pár mázsa. Többnyire ezek sem jök egyébről, mint műkultúrának, de akad közöttük jó néhány olyan is, amely egy dokumentációs könyvtár számára igen alkalmas. Helyes lenne, ha egy tanárokból és más szakemb-

Jelenleg a kulturottthon egyik mellékhelyiségében pihen halomra rakva egy csomó könyv. Nem pár darab, hanem pár mázsa. Többnyire ezek sem jök egyébről, mint műkultúrának, de akad közöttük jó néhány olyan is, amely egy dokumentációs könyvtár számára igen alkalmas. Helyes lenne, ha egy tanárokból és más szakemb-

MINDEN ESZKÖZZEL IGYEKSZÜNK FELSZÁMOLNI KÖNYVTÁRUNK HIÁNYOSSÁGAIT

Az „Aprozar” állami kereskedelmi vállalat keretén belül már két évvel ezelőtt létesítettek könyvtárat. Az akkori 15-20 kötetnyi könyv idővel 200-ra emelkedett. A könyvtár a vállalat étkezdéjében nyert elhelyezést. Ez alkalmas hely, mert déli szünetidőben lehetőség nyílik, hogy a dolgozók könyvet cseréljenek. Sajnos azonban kevesen használják ki az alkalmat. Amióta átvettük a könyvtár vezetését, mozgókönyvtárat létesítettünk a központi irodában, ahol 30-40 könyv áll közvetlenül a dolgozók rendelkezésére. Azonkívül könyvkijáratást rendeztünk június hónap elején, ahol a könyvtár legjobb műveit tekintették meg az érdeklődők. Súlyos hiánya könyvtárunknak az, hogy kevés könyvvel rendelkezik. Mult év december hónapja óta nem kaptunk új könyveket. Szakszervezetünk felületessége, hogy nem fordított nagyobb gondot erre a kérdésre. Így sokszor megtörténik, hogy nem tudjuk kielégíteni dolgozóink könyvszükségleteit. Könyvtármunkánk hiányossága az is, hogy a vállalat 80 dolgozója közül eddig 15-öt sikerült bevonni az olvasók táborába. Déli szabadidőmet arra használom fel, hogy emberől-emberig menő felvilágosító munkával emeljem az olvasók számát és népszerűsítsem a könyveket. Röviden elmagyarázom nekik egy-egy könyv tartalmát, felhívom figyelmüket a tanítás, elvszerű könyvekre. Bár munkám fáradságos, szívesen áldozom szabadidőmet erre a célra, mert tudom, hogy munkám nem marad eredmény nélkül.

Popescu Gheorghe,
az „Aprozar” könyvtárfelelőse

A „CONSTRUCTORUL” KISIPARI SZÖVETKEZET DOLGOZÓI EREDMÉNYESEN HARCOLNAK ÖTÉVES TERVÜNK SIKERÉRT

KOLOZSVÁR. — (Levelezőnkől.) A Constructorul kisipari termelőszövetkezet egyre több és több dolgozót foglalkoztat. Az utóbbi időben 65 új dolgozóval emelkedett a szövetkezet tagok létszáma. Az itt dolgozó elvtársak megértették Pártunk irányvonalát és fokozott munkalendülettel igyekeznek minél többet termelni ötéves tervünk teljesítése érdekében. Ha megtekintjük a termelésről szóló kimutatásokat, láthatjuk, hogy mind április, mind május és június hónapokban jelentősen tulzárnyaltuk az építkezési előirányzatot. Az anyaghiányt a néphatalom helyi szervei segítségével sikeresen megoldottuk. Anyaghiány miatt egyetlen munkalehetőséget sem utasítottunk vissza. Azonban nagy nehézséget okoz a kevés munkaerő. Nincs elég segédmunkásunk. Ezen a hiányosságon úgy igyekszünk segíteni, hogy egyes üzemezzek dolgozóit, valamint a tisztviselőket önkéntes munkájukkal nyújtanak támogatást.

A szövetkezet súlyt fektet a kádernevelésre is. Átképző iskola működik szövetkezetünk keretén belül, ahol 12 kömtüves, 5 kályhás, 9 főtő és egy üveges szakmát tanul. Hiba az, hogy kellő felvilágosító munka hiányában a tanulók nem fektetnek súlyt a tanulásra. Nem látogatják rendszeresen az előadásokat. A szövetkezet vezetősége minden erejével igyekszik ezt a hiányosságot felszámolni.

Haás Ede
a „Constructorul” szövetkezet dolgozója.

Amikor a volt falusi kizsákmányoló a városba lopakodik

Darvas Istváné, volt márkosfalvi malomtulajdonos, jelenleg a nagygyűlési főmórnár felesége. Nyilván úgy érezték, hogy Kolozsváron, a nagyvárosban jobban meghúzódhatik.

Evégből legelőször megvásárolta a Törökugrás 25. szám alatti villát. Nem sokkal rá megkérte a villát egyik lakóját — Mihály Györgynét — engedje meg, hogy két hetet gyermekeivel együtt a lakásban (Mihályné lakásában) töltsön a gyümölcstermés betakarítására.

Ez a mult év augusztusában történt. Darvasné idejében tartózkodást kért és kapott s mivel gyermekeit szeptemberben Kolozsvárról íratta be iskolába, az engedélyt állandóan megújították.

Az iskolai év lejárta után, amikor már nem érvelhető azaz, hogy gyermekei itt járnak iskolába, — Darvasné új mód-szerhez folyamodott. Befurako-

dott a kardosfalvi téglyágyárba. A gyártól kapott igazolvány alapján megkapta a végleges tartózkodási engedélyt. Mikor ez megvolt, a téglyágyárba többet nem ment.

Darvasné nem tagadta meg természetét itt sem: sertésekkel kereskedik. Hízlat, vesz és elad annak a terménynek a felhasználásával, ami szekérszámra értékelik Nagygyűlésről, főmórnár férjétől.

Nyilvánvalóan hibát követ-

tott el mindenki, aki Darvasné ügyeskedését mögött nem látta meg az osztályellenesség mesterkedését. Az őberség gyakorlati alkalmazásának hiányára vall ez. Az érdekelt hivatalok, első sorban a VI. kerületi lakáshivatal, vizsgálják felül Darvas Istváné tartózkodásának kérdését. A törvény szerint ugyanis ahol a férj dolgozik, a család ott jogosult lakásra.

Nem hihető, hogy Nagygyűlésen lakáshiány lenne...

Atszervezték a CFR ARLUS-köreit

KOLOZSVÁR. — (Levelezőnkől.) Az ARLUS városi bizottsága megkezdte a CFR ARLUS-vezetőségnek átszervezését. Az újonnan megválasztott elvtársak a legintelligensabb elemekből tevődnek össze. A vezetőség első tevékenedése volt a CFR legjobb dolgozóinak felvilágosítása és bevonása

a ARLUS tagjai közé. Huszonkét ARLUS-kör léteült összesen, amelyeket a CFR ARLUS-bizottsága vezet. Az ARLUS-körök megalakulásához nagy segítséget nyújtott az üzemi pártalapszervező és az üzemi bizottság.

Foris Anton,
az ARLUS aktivistája

A Szovjet Vasutasok Napja alkalmából kiállítás nyílt a kolozsvári vasútállomáson

A Szovjet Vasutasok Napja élénk visszhangra talált hazánk vasuti munkásai között. Ezer meg tízezer vasuti munkás szovjet munkamódszerrel harcolt a nagyobb eredményért. Hazánk vasuti munkásai termelési győzelmeikkal akarták kifejezőbbé tenni ragaszkodásukat és szeretetüket a szovjet nép, a szovjet vasuti munkások iránt.

Ennek a napnak méltó köszöntésére hazánk két állomásán, a fővárosi nyugati pályaudvaron és a kolozsvári vasuti állomáson, a forgalmi alkalmazottak kiállítását rendezték. Mindkét kiállítás a szovjet technika csodálatos vívmányait mutatja be.

A kolozsvári vasútállomáson augusztus 4-én reggel nyílt meg a kiállítás. A megnyitón résztvett a kolozsvári vasútállomás valamennyi dolgozója, akik cso-

dálattal nézték végig a falon ki-függesztett fényképeket, a Farhad és Taskent között közlekedő dízel-motoros autórapidót, a georgiai villamosvasut első mozdonyvezetőjének, E. Csuburinak fényképét, a modern berendezésű villamosmozdonyokat. Nagy érdeklődéssel lapozgatók a vasuti dolgozók az értékeiből értékeiből szovjet közlekedéssipari szakkönyveket.

Az állomás dolgozói büszke öntudattal mutatják be a kiállítás látogatóinak a falon ki-függesztett grafikonaikat és az asztalokon felállított különböző szerkezeteket, számszámokat, amelyeket szovjet munkamódszerek segítségével készítettek. Vlaicu Aurel észszerűsítése, Lovas József újítása, Balázs Viktor újításai fölött ott a falon a versenygrafikon, amely azt jelzi, hogy a vasútállomás egyik munkacsoportja 1951-ben 290 vagonnal többet tolatott, mint 1949-ben. Másik grafikon a forgalmi dolgozók

munkájának észszerűsítését bizonyítja. Míg 1949-ben a vagonok tonnasúlyát, — tengelyre számítva — csak 89 százalékban használták ki, 1951-ben már 96 százalékot értek el. A mellette lévő grafikonból kitűnik, hogy míg két évvel ezelőtt a kilindított vonatok 7 százaléka késő, ma már csak 1 százalékos késés tapasztalható. A legszebb eredményt a bejáratnál kifüggesztett grafikon mutatja. Míg 1949-ben a vasútállomás dolgozójának mindössze 20 százaléka alkalmazott szovjet munkamódszert, ma már az állomás dolgozói 94 százalékban szovjet munkamódszerrel dolgoznak. A szovjet munkamódszer alkalmazásának egyik legszebb eredménye az, hogy a Krásznov-féle módszerrel 38 órától 22 órára szállították le a vagonoknak az állomásom töltött holtidejét.

A Szovjet Vasutasok Napjának tiszteletére rendezett kiállítás csoportosan látogatják a városos útutazók és Kolozsvár üzemi dolgozói.

Egyre több kisiparos érti meg a szövetkezés előnyét

KOLOZSVAR — (Levelezőnkől) Országunkban napról-napra növekszik a szövetkezeti mozgalom. Volt kisiparosok, belátva a közös munka előnyét, belépnek a szövetkezetbe. Egy évvel ezelőtt lépett be a „Higiena“ kisipari szövetkezetbe tagként Páll Ferenc fodrász kisiparos, behozva magával berendezését és felszerelését. Mint fodrász nyert elhelyezést egyik fióküzletünkben. Rendszeresen kezdte látogatni a munkagyűléseket, amelyeken megértette a szövetkezeti mozgalom célját és fontosságát. Meggyő-

ződött arról, hogy csakis kollektív munkán keresztül biztosíthatja a maga és családja számára a megélhetést. Munkáján és magatartásán keresztül megbecsülést szerzett és ma már a 14-es fióküzlet felelőse. Páll Ferenc elvtárs jó munkájával és a kollektív munka észszerű megszervezésével rövid idő alatt fellendítette a 14-es számú üzlet forgalmát. Milyen módszerrel sikerült ezt elérnie Páll elvtársnak? Előszörban is fáradhatatlan felvilágosító és meggyőző munkával a munkatársait illetően, a vendégek iránti helyes bánásmóddal,

valamint jó kiszolgálással. Ezáltal széles vendégkört biztosított az üzlet részére, jó hírnevet szerzett a fióküzletnek, ugyanakkor szép megélhetést biztosított mind saját magának, mind a vele együtt dolgozóknak. Az elvtárs nemcsak az üzletben veszi ki részét a közösségi munkából, hanem szabadidejében üzleten kívül is. Szakmai tanfolyamokon értékes előadásait mind elméletileg, mind gyakorlatilag hozzájárul a kéderképzéshez.

A „Higiena“ levelező-kollektívja.

200 PÁR NŐI SZANDALT ÉS 6 PAR GYERMEKIPÓT KÉSZÍTETEK HULLADÉKBÓL A NAGYENYEDI „RECORD“ SZÖVETKEZET DOLGOZÓI

A nagyenyedi „Record“ kisipari termelőszövetkezet dolgozói sikeresen alkalmazzák a Kotleár-féle szovjet kédernevelési módszert. Az elmúlt napokban a szövetkezetnek öt szakmunkása kötött szakmai kédernevelési szerződést, amelyben vállalták, hogy fiatal munkatársaikat tanult munkássá nevelik Augusztus 23. tiszteletére. A szerződéskötés óta Krassai Rozália és Hagean Aurélia segédmunkások máris szép fejlődést mutatnak munkájukban.

A szövetkezeti tagok az utóbbi időben nagy figyelmet szenteltek a hulladékanyag feldolgozására is. A megtakarított anyagból 200 pár női szandalt és 6 pár gyermekcipőt készítettek.

A szövetkezet dolgozói július 8-án mintegy 50-en vettek részt a szentkirályi kollektív gazdaság aratási munkájában. 12 dolgozó a földvári kollektív gazdaságban végzett önkéntes munkát, az enyedi állami gazdaságban pedig 56-on.

Sz. E.

A „SILICA“ GYÁR DOLGOZOINAK SEGÍTSÉGEVEL ELSŐNEK FEJEZTE BE A RAJONBAN A BETAKARITÁSI MUNKÁT A KÖVENDI KOLLEKTÍV GAZDASÁG

TORDA. — (Tudósítónktól.) A „Silica“ gyár dolgozói örömmel kapcsolódtak be az ország-szerte folyó mezőgazdasági betakarítási kampányba.

Az elmúlt hetekben az üzemi dolgozók a kövendi és a virágosvölgyi kollektív gazdaságokban végeztek önkéntes munkát. 18 „Silica“ gyári munkás a kövendi gazdaságban aratott és 15 munkás szénát gyűjtött a virágosvölgyi kollektív gazdaságban, több mint két héten át. Ezenkívül műszak után 40-en önkéntes munkát végeztek. A munkaidő után önkéntesen hét nap alatt 8 hektár búzát arattak le. Az arató és szénagyűjtő munkában a legszebb eredményt Labancz Márton kőművesmester, Horváth Miklós csoportvezető, Kozma Vasile és Bartha Julia munkások, valamint Kerekes László tisztviselő érték el. A „Silica“ gyár dolgozóinak segítségével a kövendi kollektív gazdaság dolgozói elsőnek fejezték be a rajonban a betakarítási munkát.

Kovács György: FOGGAL ÉS KÖRÖMMEL

(MÁSODIK KIADÁS)

Annakidején, mikor 1949 áprilisában először jelent meg Kovács György regénye, úgy fogadtuk, mint fiatal Népköztársaságunk magyarnyelvű irodalmának első szép hajtását.

Most, a regény második kiadását olvasva, önkéntelenül is eszünkbe jut mindaz, amit ezelőtt két évvel Kovács György könyve felvetett: új, szabadon virágzó irodalmunk sok crénye, de gyengesége is. Mégis, ha éppen ennek a gazdag, a szocializmus építésében elrettentett két esztendőnek távlatában mérjük fel Kovács György regényének jelentőségét, azt kell látnunk, hogy a könyv pozitív bírálóinak volt igazunk: a „Foggal és körömmel“ fegyverrel hazánk dolgozóinak kezében. Ez a tény viszont semmiképpen se mentheti a bírálók által jogosan feltárt művészi és politikai fogyatékoságokat. De ha arra gondolunk, hogy az író szinte a szabadság első lélegzetvételében kez-

dett hozzá könyve írásához, méltán lehetünk büszkéik a könyvre, mint a Párt érettségünk vívott harcának egyik irodalmi dokumentumára.

Kétségtelen, Kovács György már ehhez a regényhez is sokat tanult a szovjet irodalomtól. Mindenekelőtt azt, hogy harcok könyvet adjon hazája felszabadult népének kezébe.

1944 tavaszán kezdődik a regény, egy északerdélyi székely falucskában. A megszállt népi csapatok fejvesztett menekülésének időszaka, a rombolás, a rablás időszaka ez. A könyvet olvasva, újra átéled a kiszolgáltatottság minden szörnyűségét. S így lesz előtérbe emelve a regény — íme — ebből a pokolból szabadultál! Ezt a poklot akarják visszahozni a hajdani levélzetet, az egykori alispán, szolgabíró, jegyző és a kulák. És újra átéled a Moldovánok, Murcsánok, Orbán Pisták küzdelmét a szabadságért, a földért, az új

életért. Egy év nem sok idő, de ezalatt az év alatt egy rothadó világ pusztulását érzed s egy új világ születését. Augusztus 23-án keresztül, az osztályellenséggel vívott kemény harcokban, bottalozva, de mégis merészen és győzelmesen, hogyan ivel fölfelé peink utja, hogyan viszi újabb és újabb győzelemre dolgozó népünket a munkásoksztyá harcok élesapafa: a Párt!

Orbán Pistát, a falu bátor párttitkárát megölik a kulákok. S bár ezzel a tragikus ténnyel ér véget a könyv, már nem érzed reménytelenségét a harcot, már biztos vagy a jövő győzelmeiben s a szocializmus távlatai nyílnak meg előtted.

Harcos, jövőbe mutató könyv a Kovács György regénye, de egyben élő figyelmeztetés is: Ne felejtsetek el a multat, legyetek éberek!

MOZI

MUNKÁS MOZGÓ: A pupos lovaska. Színes film. Előadások kezdete: 5. 7. 9 órakor. Vasárnap 3. 5. 7. 9 órakor, délelőtt 11 órakor matiné.
NÉPMOZGÓ (POPULAR): Titkos jelek. Előadások kezdete: 5. 7. 9 órakor. Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné.
CAPITOL MOZGÓ: A Duna gyermeke. (Színes film, magyar felirattal). Előadások kezdete: 3. 5. 7. 9 órakor. Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné.
UJ IDŐK MOZGÓ: Az erős. A béke zászlaja alatt.

MAXIM GORKIJ MOZGÓ: Fridolin kalaföldjéi. (Vígjáték). Előadások kezdete: 5. 7. 9 órakor. Vasárnap 3. 5. 7. 9 órakor, délelőtt 11 órakor matiné.
URÁNIA MOZGÓ: Nastratin Hogeia. Előadások kezdete: 5. 7. 9 órakor. Vasárnap 3. 5. 7. 9 órakor, délelőtt 11 órakor matiné.
VÖRÖS CSILLAG MOZGÓ: Kankusz rapszódia. Előadások kezdete: 4. 6. 8 órakor. Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné.
CIRKUSZ ANTONIO: A cirkusz parádéja. Kezdeté este 9 órakor.

KOLOZSVÁR-TARTOMÁNY VIDÉKI VÁROSAINAK MOZI-MŰSORA:

ABRUBÁNYA: Augusztus 9-ig: A hét hős. Aug. 10-13-ig: Éva tavasz Székelyben. — **BÁNYFYLUNYAD:** Aug. 9-ig: Ural (színes film). Aug. 10-13-ig: Távol Moszkvától (színes film). — **DÉS:** Aug. 7-9-ig: Sport és barátság a sztálinvárosi Pojánán. Aug. 10-13-ig: Vörzsföld. — **NAGY-ENYED:** Aug. 9-ig: Kubaáni kozák (színes film). Aug. 10-13-ig: Cirkusz. — **SZAMOSUJVÁR:** Augusztus 9-ig: Vasököl. Aug. 10-

13-ig: Távol Moszkvától (színes). — **MAROSUJVÁR:** Aug. 8-ig: Az igazság dalnoka (magyar felirattal). Aug. 9-15-ig: Ludas Matyi. (Színes film). — **TORDA:** Aug. 10-13-ig: A P. K. 8-as tenger-alattjáró (színes). — **ZILAH:** Aug. 9-ig: Az élet hevében. Aug. 10-13-ig: A kincs. — **ZSIBO:** Aug. 9-ig: Az iparosítás. Az állatok színháza. Aug. 10-13-ig: A „Sas“ elűnése.

AZ ANTONIO CIRKUSZ

Minden nap, este 9 órai kezdéssel 2. számú új világivárosi műsorát játsza

A „CIRKUSZ PARÁDÉJA“

Teljesen új műsorszámok! Bohózatok román és magyar nyelven! Olcsó helyárak! Matiné minden csütörtök, szombat és vasárnap délután fél ötkor. a Sétatéren.

Közlemények

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS Deli, délutáni felhőképződés, néhány helyen főleg a hegyvidékeken futó délutáni záporos. Mérsékelt légáramlás. A meleg idő tovább tart. Kolozsváron kedden hajnalban 14 fok, délután 29 fok volt.
MARELE DUMITRU Kolozsvár, Wilson-utca 4 szám alatti lakosnak kedden, (augusztus 7-én) délután 2 órakor eltűnt P. Maria nevű 2 éves kisleánya. Öltözet: rózsaszín fűrdőruha és ing. Kezében egy nadrágocská és egy baba volt. A kisleány szöke.

CSERÉLNEM jemesvári két szoba, konyha, összkomfortos lakásomat ugyanolyan kolozsvárral. Értekezni Kolozsváron, Racovita (volt Erzsébet)-út 7. — **ELCSE-RÉLNEM** Budai Nagy Antal-utca 119 szám alatt lévő egyszobás lakásomat Dermata, vagy Irisz-telepen lévő hasonlóval, Budai Nagy Antal-utca 119. — **ELVESZETT** Kovács Magda Kolozsvár, Keri Marx-utca 48. személyazonosság igazolványa. Maros-tartományban, Calugereni községben bocsátották ki. Megtalálóját jutalom ellenében adja le a fenti címre. — **ELADÓ** egy jó állapotban lévő 4 és feles Victoria kőgép. Crisan Demeter Sanmihail-Almasu Nr. 146. Raionul Huedin, Reg. Cluj. — **ELADÓ** gyönyörű viirín, kerek asztal, 6 szék, nagy szekrény és rókamié. Bob (volt Kismester) utca 8. — **ELADÓ** teljesen új, domjinoság fekete férfiruha. Megtekinthető Molotov-utca 45. földszint 5 alatt, délelőtt 11-1-ig.

Apróhirdetés

HÁZIASSZONYOK! A háztartásban összegyűlt romlott zsiradékot, avasolajat, olajsálakot megvesszük vagy szappant adunk érte. Átvételi idő 7-15 óráig. „Cooperatorul“ Chimico-Technica, „Gyűjtőtelep: L. Sámuel, Barom-vásár-ter 13 (a malom mellett). — **ELADÓ** kombinált szobabutor, íróasztal, könyvszekrény, perzsa szőnyeg 2 és félszer 3 és fél. konyhabutor, Vesta-kemence. Crisan-utca 6. földszint. — **ELADÓ** férfi kerékpár. Csemetkér-utca. J. munkáspavillon, Irisz-telep. — **EL-**

MUNKÁS MOZGÓ:

bemutatja a **PUPOS LOVACSKA** című színes filmet. Előadások kezdete: 5. 7. 9 órakor. Vasárnap 3. 5. 7. 9 órakor, délelőtt 11 órakor matiné.

SPORT

34 ORSZAG VERSENYZOINEK RÉSZVÉTELEVEL, ÜNNEPÉLYES KERETEK KÖZÖTT KEZDŐDÖTT BERLINBEN A XI. NYÁRI FŐISKOLAI VILÁGBAJNOKSÁG

BERLIN. — A „Walter Ulbricht“ stadionban 80 ezer néző előtt az ünnepélyes felvonulással megkezdődött a XI. Nyári Főiskolai Világ bajnokság. A felvonuláson 34 ország sportolói vonultak fel. A menetet az Albán Népköztársaság sportolói nyitották meg, majd botürendben sorrendben vonultak fel a többi országok sportolói. A stadionban megjelent hatalmas nézősereg óriási ünneplésben részesítette a világhírű szovjet sportolókat, továbbá a Román Népköztársaság és az összes népi demokratikus országok főiskolás sportolóit.

A XI. Nyári Főiskolai Világ bajnokságon résztvevő 34 ország sportolói az ünnepélyes felvonulás előtt megkoszorúzták Berlinben a szovjet hősök emlékművét.

A felvonulás után Josef Grohman, a Nemzetközi Diák-szövetség elnöke megnyitónak jelentette ki a XI. Nyári Főiskolai Világ bajnokságot, amelynek első labdarúgó mérkőzésén a Magyar Népköztársaság válogatottja Puskás (2), Kocsis, Palotás és Sándor góljával 5:0 (3:0) arányban győzött a Csehszlovák Köztársaság válogatottja ellen.

AZ AUGUSZTUS 12-I BANYÁSZNAPON A „HERBÁK JÁNOS“-MŰVEK SPORTELŐI NAGYBÁNYÁN SZEREPELNEK

KOLOZSVAR. — Nagybányán az augusztus 12-i bányásznap alkalmával nagyszabású sport- és kulturális ünnepséget is rendeznek. A sportünnepségen a nagybányai és szatmári sportolókon kívül a kolozsvári „Herbák János“-művek sportolói is résztvesznek. A bór-gyáriak 8-8 tagu női és férfi

torna és 8 tagu birkózó csapatokkal utaznak a bányásznap sportünnepségekre.

Világosság

Felelős szerkesztő: LAZAR JÓZSEF
Szerkesztőség: Horea-ut 6. II. emelet. Telefon: 15-35. Kiadó-hivatal: Molotov-utca 16. Telefon: 19-11.